

Velihtlar açısından üst düzey yönetici olma şansı

İsa DOĞANLI

Önceki yazımda, üst düzey yöneticinin kendisinden sonrakini belirlemesi ve sonrası için hazırlık yapması üzerinde durmuş idim. Konuya biraz da veliahtlar açısından bakmak gerekli diye düşündüm ve şunlar aklıma geldi:

Ben yetiştirdim saplantısı: Bazı yöneticiler, astları için “ben yetiştirdim” şeklinde övünürler. Bu hataya ben de düşüyorum, ama düşmemek gerekli. Uzun yıllar üstüm olarak çalışan bir yöneticiden benzeri bir sözü işitince rahatsızlık duydum. Kesinlikle kendisinden çok şey öğrendim, ancak bu durum “onun eseri” olduğumu göstermez. Yıllar boyunca, kendime yatırım yaptım ve halen yapmaya devam ediyorum.

Yetiştirilmeyi beklemeyin, kendinize yatırım yapın.

İlk günkü gibi görülme: Şirket, tepe yönetici ve amiriniz, sizi işe başladığınız ilk günkü deneyim, beceri ve kapasitede olduğunuzu sanır. Çünkü sizi yeterince analiz etmez, geliştiğinizi görmez.

Böyle görülüyorsanız, iş arayın.

Tek kültüre takılıp kalmama: Çok önemli bir müşterimizin yöneticilerinden biri, meslek lisesi stajını dahi (şu an çalıştığı) aynı şirkette yaptığını, üniversiteden sonra da işe başladığını, halen ilk iş yerinde çalıştığı anlattı. Kuşkusuz şirketler için uzun süreli çalışanlar iyidir. Ancak, çalışan için aynı şirkette takılıp kalmak pek faydalı olmayabilir. 30 yıllık çalışma hayatımın yarısını Kaplamin’de geçirmiş durumdayım. 1996’da ayrılmasa idim, Çorum’da çalışmamış olacaktım. Geriye dönüp baktığımda, iyi ki ayrılıp-Çopikas’a gitmişim diyorum.

Farklı bakış açıları, farklı kültürler ileride çok işinize yarar.

Anadolu’da çalışma: 2002’de Çine Akmaden için iş görüşmesine gittiğimde, head hunter (CV’mi yeterince incelemediğinden) bana “Bir milyon dolarlık sorum var. Niçin Anadolu’da çalışmadın?” diye sordu. Ben küçük şehirlerde çalıştım ve ikamet ettim. Büyük şehre göre bazı handikapları olmakla birlikte, küçük şehirlerin kendine göre güzellikleri var. Oğluma, yalnız Anadolu’da çalışmayı değil, Afrika gibi geri kalmış yerlerde de çalışması gerekebileceğini söylüyorum.

Büyük şehir fanatiği olmak, gelişmenizi engeller.

Boğulursan büyük denizde boğul: Büyük şirkette çalışmış olmak CV’de güzel durur. Buna karşılık küçük şirketlerde, çok sayıda konuyla ilgilenme imkanı vardır. Eğer çalışkan iseniz, yalnızca kendi işinizi değil, çalışmayan arkadaşınızın işini de yapma (ve öğrenme) imkanı bulursunuz. Küçük şirketlerde daha kolay yükselme imkanı bulursunuz.

Şirketin büyüklüğünden daha önemli olan, orada ne iş yaptığınız ve işin sizi geliştirip-geliştirmediğidir.

Gelişiyor muyum? Tecrübe, işte bulunulan yıl sayısı değildir. Tecrübe, zaman içinde ne kadar geliştirdiğinizdir. Şirket, sizden belli rutinleri yapmanızı ve bunun dışına çıkmamanızı

istiyorsa; gelişmeniz istenmiyor demektir. Amirinizin kapasitesi de çok önemlidir. Eğer üstünüzün kendine güveni yoksa, sizin de gelişmenizi istemez. Üniversite mezunu olmuştunuzdur ama size ortalama lise mezununun yapabileceği işler veriliyordur.

Gelişip-gelişmediğinizi değerlendirmek çok ama çok önemlidir.

Kariyer planı: Önceki yazımda da açıkladığım gibi, kurumların “kariyer planı” yapacağına inanmıyorum. Sizin kariyeriniz için planı en iyi kendiniz yaparsınız.

İş görüşmelerinde, kariyer planı zıvalarına inanmayın.

En iyi yapmak: Bir sınıf arkadaşım, tekstil şirketlerinde fabrika müdürlüğüne kadar yükseldikten sonra, profesyonel çalışmayı bıraktı. Çiftliğinde süt inekçiliğine başladı. Felsefesi “ne yaptığının önemi yok, nasıl yaptığın önemli” şeklinde açıklanabilir.

Profesyonel, yaptığı işi çok iyi yapanlar için kullanılan bir kelimedir.

Sektör seçimi: 2000 yılında, DS Smith’den Çopikas’ın kağıt fabrikasına katkıda bulunmak amacıyla gelen bir uzman, İngiltere’de akıllı insanların finans sektörünü tercih ettiğini, bu nedenle kağıt sektöründe ancak orta ve alt vasıflı insanların kaldığını söylemiş idi. Başlangıçta hiç anlam verememiştim, şimdi daha iyi anlıyorum. Tepe yönetici olmak için sektör seçimi de önem taşımaktadır. Enerji ve finansman bu günlerin gözde sektörleridir. Gözde sektör, iyi para verir, ancak sizi fazla geliştirmeyebilir.

Oluklu mukavva ambalaj, geleceği parlak bir sektör olmasına rağmen, karlılık seviyesinin düşüklüğü ve her ölçekte yapılabilmesi nedeniyle; çok yüksek nitelikli olmayanların yükselmesi daha kolay olan bir sektördür.

Oğluma, aşağı yukarı benzer şeyleri anlatıp; hangi dersler ilgisini çekiyorsa, onunla ilgili sektörleri araştırmasını tavsiye ediyorum.

Kötü şirket belirtileri: Bazı şirketler gerçekten “kötü yaklaşımlarla” bezenmiştir. 30 yıllık çalışma hayatımda, en çok şu iki özellik dikkatimi çekmiştir.

Çalışan sayısında yüksek sirkülasyon ile yöneticiler ile çalışanlara farklı yemek verilmesi. Servisin, odanın farklılığı da birer göstergedir.

Kötü şirkette geçen her gününüz zaman kaybıdır.

Özetlemek gerekirse, ülkemiz gibi işsizliğin yüksek olduğu bir yerde; sektör ve hatta şirket seçiminden bahsetmek biraz abes ama, ileride üst düzey yönetici olmak istiyorsanız ilk günden itibaren yukarıdaki gibi bazı hususlara dikkatli olmalısınız.

Gönderen İsa DOĞANLI zaman: 02:30 -16.06.2014